

Bonne Blad

WALDOR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 42.

20de oktober 1895.

21de aarg.

Hjem med blytte.

Børneblad

udkommer hver sondag og koster 50 cents for aaret, betalt i **førstads**. I pækken til en abresse paa over 5 ellspr. leveres det for 40 cents, og over 25 ellspr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaer expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende reaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for sondagsstolen.

Anden aargang.

Enighedsretende lekse.

Den anden artikel.

IV. Kristi tredobbelse embete.

B. Kristus den sande ypperstepræst.

U B C - k l a s s e n : Jøh. 1, 29: Se det Guds lam, som bærer verdens synd!

K a t o l i c u s - k l a s s e n : Samme som ovenfor og 1 Jøh. 2, 1, 2: Dersom nogen synner, har vi en talmand hos Faderen, Jesus Kristus, den retfærdige, og han er en forsoning for vores synder, dog ikke for vores alene, men ogsaa for hele verdens.

F o r k l a r i n g s - k l a s s e n : Samme som ovenfor, Hebr. 7, 24, 25 (Sp. 307) og Rom. 5, 19 (Sp. 320).

V i n k .

Kristus den sande ypperstepræst.
(Offer sig selv og beder for os, Bbh. 94; velsigner, Bbh. 98 og 99.)

Kristus alene er den rette ypperstepræst. Hans offer for vor synd var hans Legeme; offerstedet var Golgata, alteret forret, og den store forsoningsdag var Langfredag.

P a s t o r J u n c k e f o r t æ l l e r : En glødende varm sommerdag besøgte jeg med nogle andre rejsende den smukke kirke i Werden an der Ruhr. Blandt andre seværdigheder bemerkede vi øverst paa muren et lidet lam, hugget i sten og indsat mellem de andre stene, et ganske simpelt lam uden forstringer, indskrifter, faner eller andre symboler, som ellers pleier at høre med. Dette var os vaafalbende, og da en gammel kone just hinkede forbi paa sine krykker, spurgte vi hende, om hun vidste, hvad det lille lam skulde betyde paa et saa usædvanligt sted. "Om jeg ved det?" svarte hun overlegent. "Det lille lam har meget at betyde. Paa det sted, hvor nu lammet staar, sad for mange aar siden en tagtaekker ved sit arbeide. Men rebet, der holdt hans kurv, gik i stykker, og han styrtede ned. Hver og en troede, han havde levet sin sidste dag; thi her er meget

dybt. Desuden holst man paa at gjøre kirken ifstand, og en mengde skarpe og store stene laa der omkring. Den stakkars mand maatte jo blive knust i faldet. Men hvad sker? Tænk Dem blot, han kom fra det med skækket, stod frisk og hæk op igjen og havde ikke saameget som en rift paa en finger. Hvor funde det være muligt? Jo, ser De, gode herrer, dermede gik et lidet lam og sogte efter de fine græsstraa, der spirede mellem stenene, og han falst lige paa lammet, blødt og godt, saa han slap uafadt derfra. Men lammet knustes under mandens tyngde og døde straks. Det arme dyr! Til minde om lammet lod tagtaekkeren det hugge i sten og sætte derop." — Saa vidt den snakommende gamle. Hun tilnirkede os et farvel og rokede afsted. Men var ikke det en vækker fortælling? Her er jo en underfuld lighed med et andet lam, om hvilket alle Guds børn paa jorden og den frelste menighed i paradiset synger: "Du Guds lam, som bar verdens synder, være tak og pris og øre og tilbedelse i al evighed!"

— Hertug Georg af Sachsen var en ivrig katolik og forsvarede den katolske lære, men paa sit dødsleie fandt han ingen trøst deri, som kunde give ham fred. De katolske præster løb om ham i hans døbsnød, og den ene henviste ham til en, den anden til en anden helgen, som skulde gjøre forbøn for ham og hjælpe ham at stride. Da traadte en af hans hofjunkere frem og sagde til ham: "Naadige herre, I har et gammelt ordsprog, som I pleier at ansære: 'Bent frem gjør en god løber.' Hvorfor vil I da nu bruge mange ombeie og såge forbønner og hjælp hos helgener? Nu er det tid at gaa bent frem, naadige herre, alene til vor eneste midlers Jesu Kristi fortjeneste, hans bitre lidelse og døb, bent frem uden omstøb." Disse gode ord tog hertugen imod med tak og gav sig tilfreds dermed; fort efter henvist han stille og rolig.

— Kristus er i himmelen nu og taler vor sag hos Gud. Om han fremsætter sin begjæring i ord eller ikke, ved vi ikke; men selve hans fremtræden med merkerne efter hans lidelser for os, er viist istand til at gjøre ub slaget. Der fortælles, at Eichylus blev dømt til døden af atenienserne, og skulde ledes ud til rettersfestet, just som hans broder Amyntas kom til for om muligt at redde ham. Denne havde udmerket sig i landets tjeneste, og havde i krigen mistet den ene haand. Han træder ind i reissalen, mæler ikke et ord, men holder armstumpen højt op i luften, saa alle kan se den; og da dommerne saa dette tegn paa, at han havde lidt for fædrelandet, skænkede de den skyldige livet for den tapre broders skyld. Hvor maa da ikke Jesus ved blot at holde frem for Faderen merkerne efter de lidelser, han gjennemgik for syndere, erholde naade og tilgivelse for dem?

Lessons for the Sunday School.

SECOND YEAR.

Forty-first Lesson.

THE SECOND ARTICLE.

IV. The Offices of Christ.

B. Christ, the true High Priest.

ABC Class: Behold the Lamb of God which taketh away the sin of the world!

Catechism Class: Same as above, and I John 2, 1. 2: If any man sin, we have an advocate with the Father, Jesus Christ, the righteous, and he is the propitiation for our sins, and not for ours only, but also for the sins of the whole world.

Explanation Class: Same as above, Heb. 7, 24. 25 (Qu. 307), and Rom. 5, 19 (Qu. 320).

SUGGESTIONS.

Jesus Christ our true High Priest.

(Sacrifices himself and intercedes for us, B. H. 94; blesses us, B. H. 98 and 99.)

When Aaron entered the Holy of Holies, he was bound to carry the names of the tribes of Israel upon his shoulders and upon his breast, — on his shoulders in token of that he bore the burdens of their infirmities; — upon his breast, in token of his love and care for them as next his heart. Such a High Priest is Christ. He died to make satisfaction for us; he lives to make intercession. We are on his shoulders to have our burdens borne for us. We are near his heart that he may both die and live for us.

— A soldier worn out in his country's service, took to playing the violin as a mode of earning his living. He was found thus in the streets of Vienna. But after a time his hand became feeble and tremulous, and he could no more make music. One day, while he sat there sadly, a man passed along and said: "My friend, you are too old and feeble; give me your violin," and he took the old man's instrument and began to discourse most exquisite music. The people gathered round in large numbers, and the old man held his hat out, and the coin poured in until it was nearly full. "Now," said the stranger, "put that coin in your pockets." The old soldier did so; then he held his hat out again, and the violinist played more sweetly than ever, and again the hat was filled with coin. Then the violinist gave back the instrument and departed; and the whisper went round, "Who can that be?" Some one just entering the crowd said: "Why, that is Bucher, the great violinist, who is known over all the empire." The fact was, he had taken that man's place, and assumed

his poverty, and endured his disgrace, and played his music, and earned his livelihood, and made sacrifice for him. So the Lord Jesus Christ comes down, and he finds us in our spiritual penury, and across the strings of his own broken heart he strikes a strain of music which wins the attention of earth and heaven. He assumes our poverty. He bears our disgrace. He dies our death.

— In one of our hospitals a young woman lay ill, who had previously led a very evil life. She grew worse, and her friends were sent for. It appeared that, through a single text which was read to her, she had somehow grasped the mercy of the great High Priest: "He was wounded for our transgressions; he was bruised for our iniquities." Her friends were gathered around her bedside, and she lay so still that they thought her dead. But presently she opened her eyes, stretched out one hand, and with the forefinger of the other pointed to her palm. "There is no mark here," she said; then, pointing upwards, "He was wounded for my transgressions." She lay silent a little longer and again spoke. Putting her hand to her brow, she said, "There are no thorns here;" and, pointing up, added, "He was wounded for my transgressions." Again her eyes closed, and they thought she had passed away. But a third time she looked up, and, clasping her hands across her breast, said, "There is no spear-wound here;" and, pointing up as before, "He was wounded for my transgressions." And then she fell asleep.

— A young prince, on his return from a long journey, told his father, that he had made three friends on the trip. "The first," he said, "I love more than myself; the second, as much as myself; and the third, little or nothing." "Well," said his father, "but it is a good thing to prove them before you need their help. Therefore, kill a pig, put it into a sack, and go at night to the house of him you love best, and say that you have accidentally killed a man, and if the body should be found, you would be put to death. Entreat his help in this extremity." The son did so; and the friend answered: "Since you have rashly destroyed a man, you must need be crucified. Now, because you were my friend, I will give you three or four ells of cloth to wrap your body in." The youth then went in much indignation to the second of his friends, and told the same story. This friend promised to accompany him to the cross and console him, nothing more. At last the prince came to the third friend with the same tale. "My friend," answered he, "I will readily lay down my life in your defence; and should you be condemned to expiate your transgression on the cross, I will be crucified either for you or with you." — Man has three friends: Money, relatives, Jesus Christ. The two first leave him at the grave. The third one accompanies him before the judgement throne, after securing an acquittal in advance by his atonement.

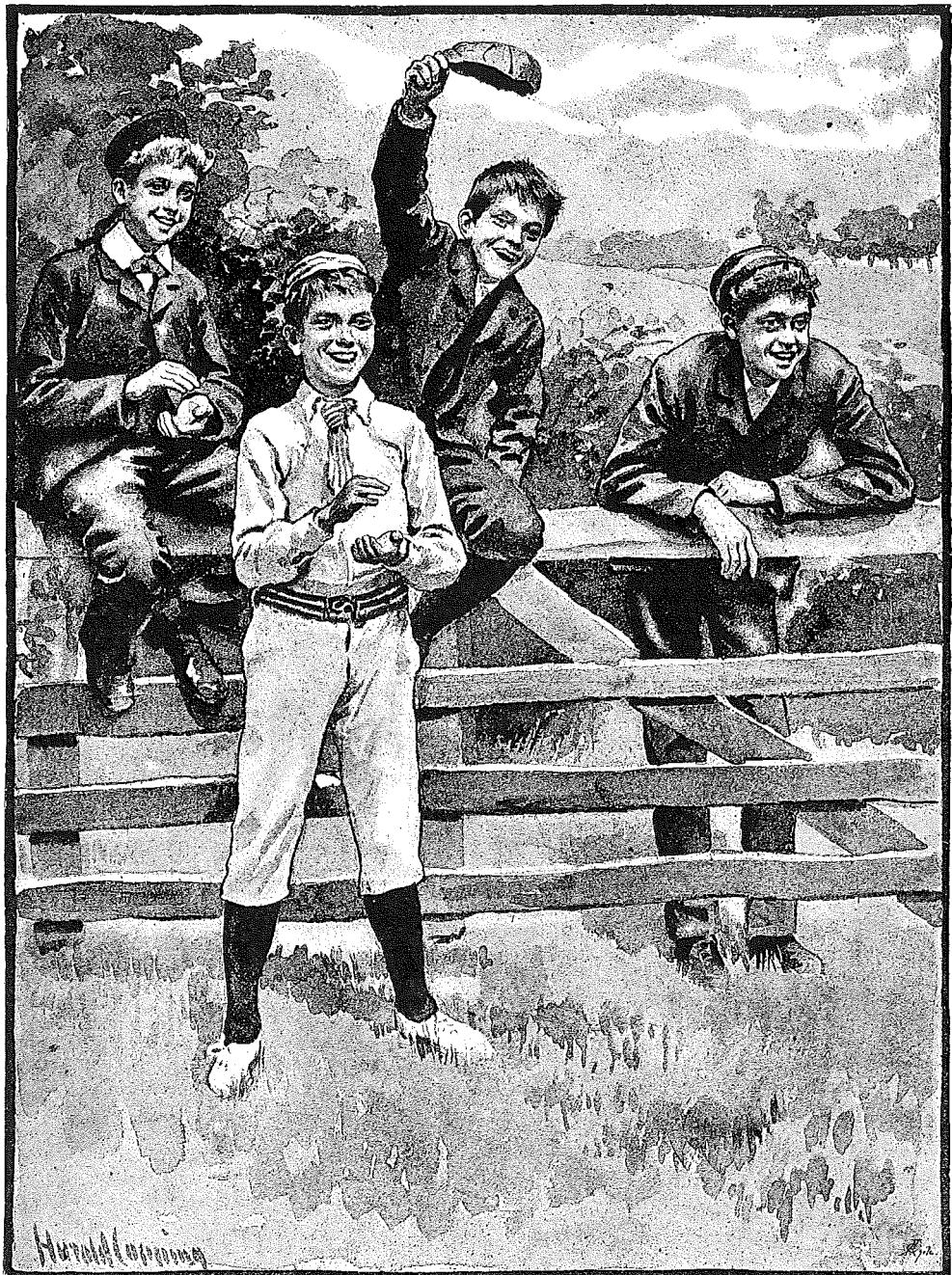

Fig. I.

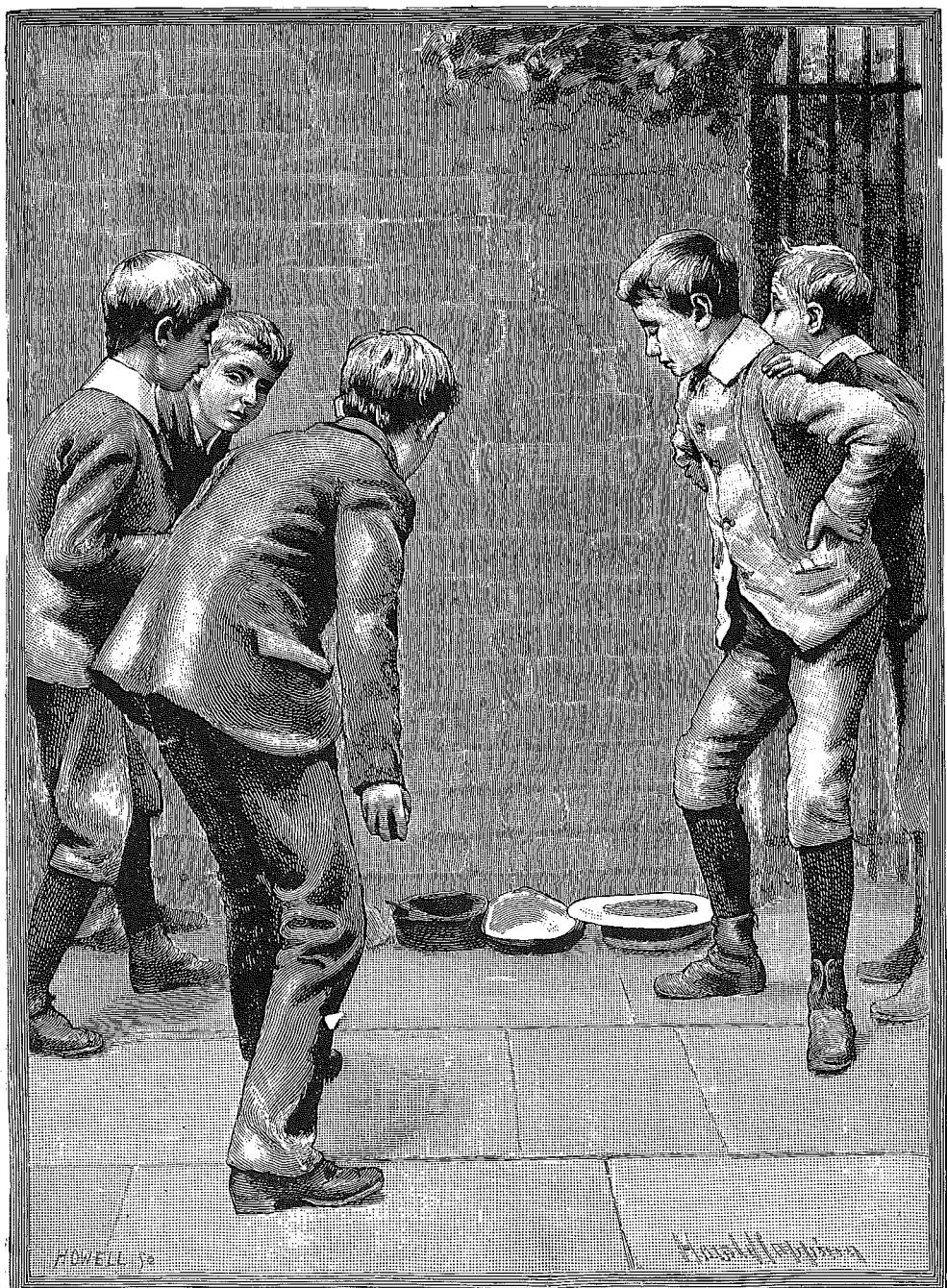

Fig. II.

Taterbarnet.

(Fortættelse.)

Jru Helman kom sidst ud. Hun strakte begge sine arme mod hende og hvistede, idet hun trykkede hende ind til sig: „Mit stakkars barn! Mit forvildede barn! Saa sik jeg dig alligevel atter tilbage!“

Mirjam blev ført ind i kammeret, hvor hun fandt alt paa sin gamle plads; hun maatte sætte sig paa den stol, som hun havde sidset paa, dengang hun læste at løse. Doktoren fulgte efter. „Idag bliver der ingen musik“, sagde han, idet han fornøjet sætte sig i lænestolen og gned sig i hænderne. „Idag maa vor lille hets fortælle sin historie.“

„De ved, at jeg var i Klosteret, hr. doktor, og siden kom til Fugleborg . . .“

„Ja, det hørte jeg. Var folkene der snilde mod dig?“

„Nei, ikke videre. Da de sik vide, at jeg var af taterslægt, blev de rent ubenlige mod mig alle sammen. Jeg kom da til at forståa, hvor godt jeg havde haft det og angrede, at jeg havde opført mig saa stigt. Jeg tænkte paa gamle Lisbet, som igrunden havde været saa snild mod mig. Jeg hæbede, at hun vilde tilgive mig, naar hun hørte om min sorg, og skrev til Dem, forat De skulde gaa i forbøn for mig. Forpakter-konen tog selv brevet med til posthuset.“

„Har hun virkelig gjort det? Hid er det iafald ikke kommet! Og saa rømte du altsaa din vei?“

„Det var paa forhaand slet ikke min hensigt. Jeg ventede jo stadig paa svar fra Dem. De skulde bare vide, hvor jeg ventede paa det. En dag blev jeg sendt ud i stoven; det var saa vakkert og stille derude, og jeg vandrede videre og videre uden at vide hvorhen, indtil pludselig Zaki stod foran mig.“

„Tasaa? Din gamle ven og beskytter! Og saa fulgte du naturligvis med ham. Hørte han til noget tatersølge?“

„Ja, til et meget stort. Jeg blev meget godt modtaget af taterne, da de havde hjælt min mor og holdt af hende. Jeg sang og dansede for at tjene penge, og vi drog langt, langt bort.“

„Men tilslut reiste du alligevel fra dem? Ogsaa fra din gamle ven?“

Mirjam svarte ikke straks. Tanken paa Zaki og hans daarlige opførelse foraarsagede hende bitre smerte. Hun lassede sig paa kne, sjulte sit ansigt i fru Helmans sjød og hukede:

„Al, Zaki, Zaki! Han var aarsag i det alt sammen, — han er bleven saa rent anderledes. Al, hvis De bare vidste — — —“

Den gamle dame strøg sin haand hjerlig henad Mirjams sorte haar for at berolige hende, og hendes venlige maade at tale paa sik efterhaanden pige til at aabne sit hele hjerte for hende. Hun fortalte under hede taarer, hvorledes hun efter den første glædesrus lidt efter lidt havde faaet øjnene op for taternes slette sider, og hvorledes hun med forskrækkelse havde opdaget, at Zaki ikke var bedre end de andre. Med stort liv skildrede hun sin natlige flugt og den stol, hun havde maattet udstaa, og saa tilslutt sine øvrige oplevelser, indtil hun traf gamle Slosser.

„Siden har jeg hele tiden været sammen med ham“, sluttede hun, „og aldrig skal jeg glemme hans godhed mod mig. Han har lært mig alle sine sange, og overalt, hvor vi kom, tog folk villsig og venlig mod os. J kan spørge ham om mig, saa skal J faa høre, at jeg har opført mig godt, mens jeg har været ifølge med ham.“

„Det twiler jeg ikke paa“, sagde doktoren. „Jeg maa faa fat i ham, men ikke for at spørge ham ud om dig, men forat han sammen med dig skal synde sine gamle sange for os.“

„Men ikke idag“, afbrød fru Helman ham; „jeg tænker, at Mirjam har mere lyft til at hilse paa Kapselfs, end til at synde gamle eller nye sange. Du kan gaa hen til gamle Slosser, saa gaar Mirjam og jeg til Grünfeld.“

De gik snart efter affærd. Mirjam havde mest lyft til at springe, saa utsalmodig var hun efter at træffe sine hære gamle venner. Dog merkede hun snart, at fru Helman ikke orkede at gaa saa hurtig; tilslut spurgte hun den gamle dame, om hun ikke vilde støtte sig paa hendes arm. Fru Helman smilte venlig til hende. „Ja ser du, mit barn“, sagde hun, „jeg er gammel og kan ikke gaa saa hurtig, som jeg kunde have lyft til. Men jeg har meget at snakke med dig om. Lad os nu sætte os en stund og hvile; jeg har vanskelig for at snakke meget, mens jeg gaar.“

De satte sig paa en stor sten ved siden af veien, og fra Helman begyndte: "Dine venner er netop i stor forlegenhed, mit kjære barn; de har brug for en, som er sterk og uforknyttet. Hvis du vil hjælpe dem, kan du gjengjælde dem al den godhed, de har vist dig, og udslette erindringen om dine barnlige daarrssababer. Du har et varmt hjerte, Mirjam. Du frygter Gud og vil gjerne gjøre hans vilje, det kan jeg forstaa deraf, at du hellere vilde reise fra dit folk, end gjøre det, som du vidste var synd. Nu kan du faa anledning til at vide, om gode menneskers kjærlighed og din himmelske faders velbehag har mere værd for dig end alt andet i verden."

"O, jeg vil gjøre alt, hvad jeg er i stand til", udbrød Mirjam fra sit hjertes dyb. "I Fugleskog maatte jeg slide og slæbe for mennesker, som foragtede mig og knapt talte et venligt ord til mig; hvor langt hellere vil jeg ikke nu anstrengte mig til det yderste for mine venner, naar de blot til gjengjæld vil holde en liden smule af mig. Jeg kan baade stelle kjærne og hjælpe til inde i huset. O, saa tro og flittig jeg skal være!"

"Dertil hjælpe dig Gud, mit barn!" sagde fra Helman og trykkede et kys paa hendes pande. "Hvis du med liv og sjæl tager fat paa dine nye pligter, vil du vide en sand kjærlighedsprægning mod Johan Kapfels og hans gamle mor. Og Guds velsignelse vil da no! ikke udeblive."

Mirjam kyssede taknemmelig sin gode moderlige venindes hånd. Hendes straalende øyne viste den kjærlighed og de gode forætter, som fyldte hendes hjerte.

De rejste sig atter og gik videre.

Hvor godt Mirjam hjendte sig igjen! Der horte var den lille bøgelund, hvor faamange fugle havde sine rede, og bagenfor denne slet hun et glimt af de første huse i Grünfeld og den lille gamle kirke med sit spidse taarn. I det samme begyndte taarnuret at slaa ligesom for at hilse det tilbagevendende barn velkommen og bragte Mirjams hjerte til at banke voldsomt ved alle de erindringer, som stormede ind paa hende. Nu kom de forbi fængslet, og tilslut var de fremme ved Johan Kapfels hus.

Fra Helman sagde fornøjet, idet hun trædte ind: "God dag, mor Lisbet! Saa, De er endnu svag og daarlig? Nu skal De ialtfald slippe længere at gaa og stræve med

husholdningen; her bringer jeg med en ung hjælperiske, som ikke forlanger anden løn for sit arbeide end en smule kjærlighed."

24de kapitel.

Som husets barn. — Gamle hændinger.

Med de ord, som foregaaende kapitel sluttede med, forestillede fra Helman den unge pige for hendes gamle venner. Mirjam kastede et raslt blik rundt i værelset. Alt var paa en maade uforandret; borde og stole stod paa sin gamle plads, og dog fil hun indtryk af, at der var et vist præg af uhøjge og ustel over det hele. Johan Kapfel sad paa sin gamle plads henne ved ovnen og røgte paa den samme pipe med porcellenshovedet, som hun faa godt kendte; men han faa mere alvorlig og gammel ud end tidligere. Ogsaa mor Lisbet var ældre. Hendes ansigt var gult som voks, og hun sad og skjalv i sin lænestol, som om en feber ryhede hende, og det syntes at falde hende vanskelig at strikke paa den strømpe, som hun arbeidede paa. Fridoline var den eneste, som i mellem-tiden havde forandret sig til sin fordel; hun var vokset og blevsen stor og var frisk og sund at se til som en rose. Hun holdt netop paa med at stille katten paa bagbenene for om muligt at lære den at gaa paa to ben, hvilket dyret slet ikke lod til at lise; thi den mjauede yndelig. Et sieblik var nok for Mirjam til at se alt dette, og husets beboere havde paa sin side ogsaa gjentjent den indtrædende. "Mirjam!" udbrød de alle tre i munden paa hverandre.

Fridoline slap katten og kastede sig leende og grædende om sin venindes hals. Johan rejste sig med nogen vanskelighed fra sit sæde, klappede hende paa hovedet som i gamle dage og sagde: "Nei, er det virkelig dig! Det var da godt, at altsaa alligevel ikke ulvene har spist dig op." Mor Lisbet trækkede brillerne fastere paa næsen, og da Mirjam knælte ned foran hende, betraktede hun hende rørt og sagde med skjælvende stemme: "Du gjorde vel i at komme tilbage til os, mit barn. Det glæder mig at se dig igjen."

Mirjam kyssede hendes magre hænder.

(Sluttes.)

Den hvide, gaadefulde skikkelse.

Mama, mama, jeg har seet et spøgelse," raaabte lille Lotte, idet hun kom styrrende ind i stuen til sin mor, bleg som et lig.

"Hvad er det for noget sludder?" spurgte moderen.

"Ude i gaarden!" svarede Lotte. "Det var en hvid skikkelse, jeg kunde saa tydelig se den i maanestinnet; den var saa høi, saa høi — meget høiere end et almindeligt menneske og gik bortover med nogle store lange skridt. Du skalde bare vide, hvor føl den saa ud! Det er sikkert den hvide dame, som nabokonen har fortalt om. O, jeg er saa bange. Jeg tør aldrig mere gaa alene over gaarden. Det er sikkert, at det spøger derude."

Moderen søgte at berolige sin datter og vilde følge med hende ud; men Lotte turde først ikke paa nogen maade være med, og da hun tilsidst fulgte efter moderen, skjald hun af angst. Da de kom ud, fulgte de ganske rigtig snart øie paa den omtalte hvide skikkelse, som med lange skridt vandrede henover gaardspladsen. Lotte satte i et krig og vilde styrte ind; men moderen holdt hende fast; hun havde ikke længe betragtet skikkelsen, før hun forstod alt sammen.

"Brug dine øine," sagde hun til datteren, "kjender du ikke engang din egen bror?"

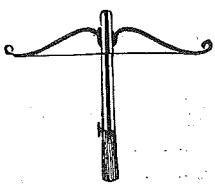
Sa, det var ingen anden end hendes broder Henrik, som kjendte søsterens frygt for den hvide dame, som nabokonen mente at have seet, og som tjenestevigerne stadig snakkede om. Han havde derfor været oppe i listen, hvor husets klæder gjemtes, og hentet et lagen, som han havde taget ned. Derpaa var han steget op paa sine høje styrter, havde flyngen lagenet over sig og vandrede langsomt med lange skridt frem og tilbage i den fjerneste del af gaardspladsen. I maanestinnet tog han sig meget spøgelsesagtig ud.

Lotte blev naturligvis stansfuld; det var taabeligt af hende at lade sig skremme saa let; men Henrik fulgte alvorlig skjænd af sin mor, og det fortjente han; thi det er baade stygt og farligt at skremme med spøgelser; det er endog hændt, at man paa den maade har skremt forstanden af børn. Man skal hverken fortælle børn spøgelseshistorier eller skremme dem; det gjør bare ondt, virker at de blir mørkrædde og forskremte. Dette maa vi ikke mindst minde eldre børn om ligeoverfor mindre løffende.

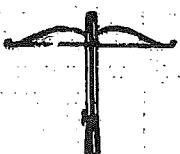
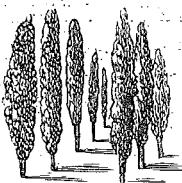
Opl. paa billedgaaden i nr. 40.

Klöveren blomstrer paa engen i den varme sommer og biens surren høres.

Billedgaade.

G
re
r

bte

s

d

